„Danskeren"

ET NYTTEDS- OG OPBYGGELSES-BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA,
udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
Forenede Stater $2.00. Udlandet $2.50
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres
DANSK LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Acceptance for Mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of Oct. 3. 1917, authorized on July 8. 1918.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Advertising rates made known upon application.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Missionæruddannelse. De fem nye Kvindemissionærer, som Det danske Missionsselskab i Aar udsender, Frkn. H. Madsen, Mette Ane Pedersen, Dorothea Poulsen, M. Wacher og K. Wemmelund, ordineredes d. 13. Oktober af Sognepræst C. Holt i Herning Kirke.

De to følgende Dage holdt Selskabets Bestyrelse Møde i Herning.

En Udtrædelse. Den bekendte Missionær og Forfatterinde af meget læst Missionslitteratur, Frk. Anne Marie Petersen, der, støttet af grundtvigske Kredse derhjemme, har arbejdet i Det danske Missionsselskabs Tjeneste i Indien, er traadt ud af Forbindelsen med Selskabet. Blandt Grundene er Misfornøjelse med, at D. M. S. ikke hurtigt nok er gaaet med til at fastslaa, at Indere kan ansættes ganske paa samme Maade som Danske som Missionærer i Selskabets Tjeneste.

Formodentlig bliver Frk. A. M. Petersen i Indien, støttet af det grundtvigske Udvalg for Løventhals Missions Fortsættelse, bemærker A. Bjerre i „Natt."

Mon Hjælpen er her? Det har altid været svært at blive Præsteenke. At skulle flytte fra det store Hjem med Haven og med mangt og meget mellem Hænder Aaret rundt, ind i nogle Smaastuer og med knappe Kaar.

Men nu viser det sig i disse mærkelige Tider at være bleven endnu sværere. For nu skal Præsteenken ud af det gamle Hjem — og har ingen Steder at flytte hen.

Mon nogen af disse Liniers Læsere skulde vide en lille Lejlighed, der af praktiske Grunde maa være i København eller nærmeste Omegn, og vil overlade den til en Præsteenke, som snart skal flytte? I saa Fald bedes man skrive til Provst Bjerre, Herlufmagle. „Natt"s Kirkeside.

Funke fortæller: En Dag havde jeg prædiket over Teksten: „Jeg ihukommer i Dag min Synd" (1. Mos. 41, 9). Dagen efter kom en Haandværker til mig og sagde: „Det gik mig igennem Marv og Ben, hvad De talte i Gaar. For Aar og Dag sigen har jeg givet Gud det Løfte, at jeg vilde gøre noget for hans Rige, hvis han vilde udfri mig af min Nød. Her er 45 Kroner til Missionen." Haandværkeren følte sig derefter saa lykkelig og rig, som om han havde fundet en stor Skat, medens han, menneskelig talt, var blevet 45 Kroner fattigere.

Fest for nye Medlemmer. „For kort Tid siden", skrives i „Luth." „blev fem nye Familier under et specielt Menighedsmøde optaget som Medlemmer af Trefoldigheds Menighed i Superior, Wis. Under samme Menighedsmøde blev det besluttet at holde Velkomstfest for de nye Medlemmer, tyve Sjæle ialt. Festen blev bestemt til Aftenen den 8. Okt. Efter Salmesang, Skriftlæsning og Bøn holdt Menighedens Præst Velkomsttale til de nye Medlemmer i Tilknytning til Kol. 3, 16 (Lad Kristi Ord bo rigelig iblandt eder). Derefter blev et musikalsk Program udført, hvorefter Kvinderne serverede Forfriskninger. Det var en hyggelig Festaften, som sent vil glemmes." — Maaske ikke saa galt at holde Fest for nye Medlemmer, tænkte vi, da vi læste det.

Afholds-Resolution. Følgende Resolution vedtoges ved det nylig afholdte Møde af Konferencens Præsidenter i Rock Island, Ill.:

„At vi udtrykker vor Glæde over den store Ædruelighedssejr, som er vundet ved Ratifikationen af det attende Amendement til U. S.s Konstitution, men at vi paa samme Tik vækker Opmærksomhed paa den Fare, som truer med at svække eller tilintetgøre samme." Idet Bladet „August." beretter dette tilføjer det: „De forskellige Staters Antisaloon-Ligaer bør anmodes om at sende vore Pastorer definitive Opgivelser om, hvilke Legislaturs- og Senatskandidater, der har forpligtet sig til at opretholde nævnte Amendement og saaledes hævde den vundne Sejr." — Det er for sent at meddele ovenstaaende for det Valg, der vil være overstaaet, før Bladet udkommer, men det er værd at meddele for Eksemplets Skyld.

Dræbt af Politibetjente. Forleden Lørdag Morgen, skriver „Aug." af 28. Okt., modtog vi en Underretning, som vakte dyb Sorg og Forstemthed blandt baade Lærere og Studenter. Luther Philip Kron, Søn af Past. N. E. Kron i Galva, Ill., og Medlem af Aarets Seniorklasse i College'et, var under et Besøg i Galesburg ved en Fejltagelse bleven nedskudt af Detektiver. Han havde besøgt en kendt Familie, og sent paa Natten begav han sig afsted for at tage med Morgentoget Kl. 4 fra Byen. Paa en Gadekrydsning blev han anfastet af to Mænd, som vilde vide, hvad Ærinde han var ude i. Paa hans Spørgsmaal, hvad Ret de havde til at forlange saadan Oplysning, havde begge Mændene, der var civilklædte, efter eget Udsagn vist deres Politistjerner. Det havde Luther ikke forstaaet, og da der i den senere Tid var sket flere Overfald i Byen, troede han sig overfaldet og sprang af Sted for at undslippe. Politibetjentene skød med dødelig Virkning, saa den lovende unge Mand paa denne sørgerlige Maade maatte ende sit Liv.

MERE OM INDSAMLINGEN FRA MIT HJØRNE.

Sidst jeg skrev, var jeg paa Vejen til Standard, Canada. Det var med Bøn til Herren om noget stort, og med store Forventop til $15,000.00, i Sandhed men Resultatet overgik mine dristigste Forhaabninger. Menigheden i Standard var lignet til $4,000.00. Da jeg rejste derfra, havde jeg subskriberet $13,850. og jeg antager, at de vil naa op til $15,000.00, i Sandhed et storartet Resultat. Tænker, at Standard vil blive den Menighed, der — i Forhold til Størrelse — vil give mest til Skolesagen af alle Samfundets Menigheder. "That's some record!" Gud alene Æren! Men I, Venner i Standard, skal ogsaa have Tak for eders Offervillighed og den Kærlighed og Forstaaelse af Sagen, som I udviste. Det er jo desværre ikke alle Steder, at Evnen og Villien følges ad.

Fra Standard gik Rejsen til Dickson. Det var Søgnedage, jeg var der, og de havde travlt med at tærske, saa jeg fik ikke Lejlighed til at se saa mange. Dog gik vi „over the top" ogsaa der. Dickson var lignet $1500.00, fik $1,900.00 paa Listen, og jeg haaber, Vennerne der vil naa de $2,500.00. Paa Rejsen fra Dickson standsede jeg nogle Timer i Calgary om Aftenen. Calgary var lignet $320.00. Fik $200.00 subskriberet, og det er alt, vi kan vente derfra, da de fleste, som tilhørte Menigheden, er rejst bort.

Flaxton, N. Dak., var mit næste Maal. Der var jeg en Søndag. Har gjort den Erfaring, at Søndagene er de bedste for denne Mission, men der er jo desværre ikke mere end een i hver Uge. Flaxton Menighed var lignet $2,120.00. I mindre end en halv Time havde jeg $2,400.00 paa Listen.

De sidste Steder, jeg besøgte paa denne lange Rejse, var Sidney og Brorson, Mont. Folkene der saa ikke videre lyst paa Sagen til at begynde med. Det var ikke, fordi de manglede Villie, men de mente, at Evnen var altfor utilstrækkelig. Dette gjaldt særlig Brorson Menighed, hvor de har haft daarlig Høst i 4 Aar, og først i Aar har faaet en nogenlunde Høst. Dog, de kom til at se lysere paa Sagen og fik erfare den Glæde, der er i at give til en stor Sag. Sidney var lignet $2,680.00 og Brorson $2,600.00. I Sidney fik jeg subskriberet $2,320.00 og i Brorson $2,300.00, og Komiteerne begge Steder var forvissede om, at de vilde mere end naa Maalet.

Vil saa sige hjertelig Tak til alle Venner, som jeg mødte paa denne lange Rejse, for udvist Velvillie, Kærlighed og Gæstfrihed. Naar jeg ser paa Resultatet af min Rejse, maa jeg udbryde: Herren forstaar at gøre langt overflødigere, end hvad vi beder eller forstaar!

„Gud i Himmelen, han skal lade det lykkes for os, og vi, hans Tjenere, vi ville gøre os rede og bygge."

Yours for a gerater and better Dana,

J. A. Larsen.

PAA BIBELENS OG BEKENDELSENS GRUND.

Past. Valdemar S. Jensen har atter skrevet i „Dannevirke" „Om Genfødelse", tre lange Artikler eller tre Afdelinger af samme Artikel, og han indbyder mig til at fortsætte Diskussionen eller Ordvekslen med ham.

Det vil jeg af flere Grunde ikke. For een Del mener jeg, at det, Past. Jensen opvarter med, er alt for langt til, at jeg kan optage det i „Dsk." og at skrive blot for „Dannevirke"s Læsere — om dette Blad kunde give Plads for lige saa meget fra min Haand — det har jeg ingen Lyst til, og at den ene skriver for een Læserkreds, den anden for en anden, det er meningsløst. For det andet mener jeg, at Past. Jensen er gaaet saa langt udenfor det, som vi — fra min Side set — begyndte med, nemlig Spørgsmaalet om Grundlag for mulig Forening, eller Sammenslutning af de to danske Kirkesamfund, at om jeg skulde møde ham, saa vilde Diskussionen blive altfor vidtløftig. Og endelige mener jeg — med al Agtelse for det Arbejde Past. Jensen har lagt paa sine Artikler — at en Diskussion i Bladene om Forholdet mellem den hellige Skrift og Overleveringen, som Past. Jensen fortrinsvis er inde paa i sin sidste Artikel, vilde blot blive en „Tærsken Langhalm", hvad ingen virkelig Udbytte vilde give hverken til Opbyggelse eller Belæring.

Past. Jensen leverer nemlig Citater af J. Paludan Møller, Biskop P. C. Kierkegaard og andre; men skal Forfattere høres i en saadan Diskussion, saa maa de høres langt mere udførligt og alsidigt, og saa maa andre Forfattere, Mænd som fremholder modsatte Side af Spørgsmaalet, ogsaa høres.

Det var særlig i Halvfjersaarene, dette Spørgsmaal om Skriften og Overleveringen gennemtærskedes derhjemme — vist nok før Past. Jensen saa Dagens Lys — og fra den Tid har jeg en Del Skrifter — N. F. S. Grundtvig: „Skal den lutherske Reformation virkelig fortsættes?" 1863, 117 Sider; J. Paludan Møller: „Skriften og Overleveringen" 1871, 317 Sider; N. G. Blædel: „Grundtvigeanismen og Den danske Folkekirke" 1873, 77 Sider; Wilh. Rothe: „To Bøger om vore apostoliske Trosartiklers Oprindelse og Udvikling' 1878, 258 Sider, foruden Bidrag af Biskop Martensen og Professor Caspari.

Dem, der maatte ønske Klarhed over Spørgsmaalet om Forholdet mellem Skriften og Overleveringen, vil jeg anbefale at læse disse Bøger, særlig Dr. Wilh Rothes virkelig lærde og grundige Værk.

Det er det praktiske kristelige og kirkelige Arbejde for at samle vort Folk om Kristus i Ord og Sakrament paa Bibelens og vor lutherske Bekendelses Grund, jeg og — jeg tør nok lægge til — den forenede danske Kirke har Lyst til. Derfor tiltalte Pastor A. V. Andersens Forslag om Forsøg paa at finde „Grundlag for Sammenslutning" os.

Her var det saa, Past. V. S. Jensen begyndte at skrive advarende imod nævnte Forslag, uagtet han mente, at vi let nok kunde blive enige om de gamle Symboler og vor lutherske Bekendelse. Past. Jensen kastede saaledes et nyt Moment ind i denne Sags Behandling, nemlig Grundtvigs „mageløse Opdagelse" eller Overleveringens Fortrin for Skriften. Han kaldte ikke Bekendelsen „et Ord af Herrens egen Mund," som Grundtvig gjorde, men deimod Guds genfødende Ord i Modsætning til Guds Ord i Skriften.

Her er han i ligefrem Modstrid med Luthers lille Katekismus, vor Kirkes folkelige Bekendelsesskrift, der siger, at det er Guds Ord Matth. 28, 19, der gør Daaben til et Genfødelsens Bad. Saa kan vi ikke tales ved længere som lutherske Kristne, thi han er udenfor luthersk Grund.

Jeg har ikke fordret, at man som Grundlag for Sammenslutning skulde gaa ind paa, at Guds Ord ogsaa er Genfødelsesmiddel; jeg har endogsaa udtalt mig bestemt imod at give denne Opfattelse en saadan Stilling; men jeg har sagt, og staar ved det, at jeg ikke kan se rettere, end at de, der holder paa denne Opfattelse, har de klare apostoliske Ord Jak. 1, 18 og 1 Ptr. 1, 23 paa deres Side. Derfor kan jeg ikke være imod N. L. Council, fordi den har udtalt sig derfor.

Skal vi udenfor Bibelens og vor lutherske Bekendelses Grund, saa er vi ogsaa udenfor vor Moderkirkes Grund. Et stærkt og levende Vidnesbyrd om vor Moderkirkes Forhold til Bibelen er ikke alene dens Præsteløfte men ogsaa dens Brug af Tekster ud af Bibelen hver Søn- og Helligdag i Aaret, ikke blot som Sandhedsnorm, men ogsaa som Kilde til at øse Forkyndelsen til Frelse af.

Ved Guds Naade staar vi og vil vedblive at staa paa Bibelens og vor lutherske Bekendelses Grund.

A. M. Andersen.

„Dannevirke" bedes optage.

Skolekassen.

Nu er Listerne for Indsamlingen til Skolekassen udsendt til de respektive Menigheder. Skulde der være nogen, som ikke har faaet dem, saa skriv blot efter dem, jeg har flere paa Lager.

Lad os forsøge i Aar at faa vore Bidrag til Skolekassen indsendt til den første December. Lad os ikke drive Mission paa laant Kapital, naar Herren velsigner os med sine mange og rige Gaver.

Naar enkelte Personer indsender deres Bidrag til vor Kasserer Mr. Otto Hansen, Blair, Nebr., bedes de angive Menighedens Navn, hvortil de hører, saa at rette vedkommende kan faa Kredit.

28. Okt. 1920.

H. A. Svendsen,
Harlan, Ia., Rt. 2.

Et Forslag til Bordbøn paa Engelsk.

Our Heav'nly Father, Thou art good,
We thank Thee for our daily food.
For soul and body Thou dost care,
And ev'ry creature gets his share.

We pray Thee, bless us, Father, Son
And Holy Spirit, three in one;
Bless ev'rybody in our land
With gifts from Thy Almighty hand!

BREV FRA JAPAN.

Kære Venner!

Hermed følger Billeder af Matsumoto og af Kapellet i Moji.*) Vi kunde desværre ikke komme med paa Billedet; det skulde have været taget Søndagen før vi rejste til Bjergene, men da det regnede den Dag, maatte det vente til vi var rejst.

Som I ved, maatte vi gøre en Del Reparationer paa Bygningen, da Stolperne var raadnede for neden. Vi besluttede da at løfte hele Bygningen et Par Fod for saaledes at gøre Lokalet neden under bedre skikket til offentlige Møder. Paa samme Tid fik vi hele Facaden forandret. Som den nu ses paa Billedet, er den væsentlig efter Matsumotos Tegning. Det var hans sidste Arbejde, og han naaede ikke at se hele Arbejdet gennemført. Der er ingen Tvivl om, at den Hurtighed, hvormed Sygdommen rev ham bort, var til Dels begrundet i alt det Arbejde og den Bekymring, han havde haft med dette.

De voksne bag ved paa Billedet er Kristne og Spørgere tilhørende Kirken i Moji. Børnene hører til Søndagsskolen. Vore Kristne har rigtig taget fat paa Arbejdet med Søndagsskole, o. s. v., efter Matsumotos Død. Det er ligesom de føler Ansvaret nu, da deres Præst er taget bort. Det er et godt Tegn.

Nu er vi uden Præst baade i Moji og Shimonoseki. Det er sandt, vi har en Evangelist paa det sidste Sted, men han er ny i vor Kirke og kan ikke saa godt holde sammen paa de Kristne; og her i Moji og Dairi maa vi klare os saa godt vi kan til April. Da har vi faaet Lovning paa en af Graduenterne fra Præsteskolen til Moji og en til Shimonoseki.

Til April skulde vi rigtig til at tage fat i Tobata. Vi skulde gerne have en Mand til at bo der. For Tiden holder vi et Møde ugentlig.

Vi har en Del Brydninger med den buddhistiske Frelsens Hær (Saiseigun). De paraderer op og ned ad Gaderne med Flag og Løgter, og deres Evangelium er: „Bort med Kristendommen!" De ynder særlig at samle Skarerne uden for de kristne Prædikepladser og forstyrre vore Møder. Deres Tale er uden alt aandeligt Indhold, og Ordet „Frelse" forstaar de som Frelse fra Fattigdom og hvert legemligt Onde. De er ikke bange for at bruge Vold for at komme de Kristne til Livs. I det hele taget er de de mest kødelige af alle den mange forskellige Retninger, der skjuler sig under Navnet Buddhisme.

Jeg har lige modtaget Aarsberetningen og læst den igennem. Jeg studsede, da jeg læste om de mange „Samfundsopgaver" men ikke et Ord om Japanmissionen som saadan. Er det muligt, at nogle mener, at Japanmissionen ikke længere er en Samfundsopgave? Som saadanne nævnes St. Thomas Missionen, og Jødemissionen. En Mission, som faar et Budget paa $13,000 tilstemt af Aarsmødet, som repræsenteres paa Japan Komiteen af to Medlemmer og har det sidste Ord med Hensyn til sine egne Mænd og Midler er ikke en Samfundsopgave!

Vi vilde nødig, at vort Arbejde herude skulde betragtes som andet end en Samfundsopgave. Da vi tilstemte Sammenslutningen var det med to Tanker for Øje: 1) At Den forenede Kirke saa vidt muligt opholder de samme Stationer og Missionærer som hidtil; 2) at vi blev repræsenterede paa „Japan Committee". Punkt to er bleven os indvilliget. Punkt een er vor Opgave.

En Ting til kunde ligge nær som en Opgave for os. United Luth. Church har overtaget en Del trængende lutherske Missioner og er dels derved kommen i en Gæld paa flere Hundrede Tusinde Dollars. En ikke ringe Del hviler paa Japanmissionen. Vilde det ikke høre med til vor Opgave at hjælpe U. L. C.s Japanmissionen af med noget af denne Gæld? Vor Del af denne Japanmission er bedst stillet i financiel Henseende for Tiden.

Men i hvert Fald vilde vi gerne fremdeles betragtes som den forenede Kirkes Arbejdere, selv om vort Arbejde kontrolleres paa en lidt forskellig Maade.

Eders i Kristus forbundne,

D. G. M. Bach,
Moji.

*) Dette Brev modtog vi 14. Okt., men der var ingen Billeder med, derfor har det ligget og ventet i Haab om, at Billederne skulde komme. Da det nu kan se ud, som Billederne kan være gaaet tabt, optager vi Brevet, og om Billederne saa kommer senere skal de ogsaa blive publiceret. —Red.

OFFERET TAKSIGEISESDAG.

Atter i Aar kommer Pensionsfondet og banker paa Menighedernes Dør. Idet vi takker for den Forstaaelse og Offervillighed, som Pensionsfondet har mødt, beder vi frimodigt om et Offer Taksigelsesdag.

Vi behøver for det kommende Aar $5,500 for at Pensionisterne kan faa fuld Pension: Præsterne $500 og Enkerne $300. Hidtil har Præsterne kun faaet $350 og Enkerne $225; men hvem kan leve af det i disse Tider, da alt er saa dyrt? Vi kan heller ikke som Samfund være bekendt, langt mindre forsvare, at give dem mindre end den fulde Pension. Den er lille nok. Det burde ogsaa være let for omkring 190 Menigheder at bringe et saadant Offer til de gamle Herrens Tjenere og Tjenerinde, som har ofret deres bedste Tid og Kraft i Kirkens og Menighedens Tjeneste.

Den fulde Sum, som vi behøver til Pensioner næste Aar, er $11,500. Renter af Kapitalen tillige med Præsternes Medlemsbidrag vil beløbe sig til ca. 6,000, saa mangler vi endda $5,500, og det er dem, vi beder Menighederne om at give os Taksigelsesdag eller en af de følgende Søndage.

Vi har nu 27 Pensionister. Til Nytaar faar vi flere.

Venner! kom saa Pensionsfondet i Hu med et godt Offer, og vær nu med allesammen, da skal vi nok faa de nødvendige Penge. Gud elsker en glad Giver.

Offeret bedes sendt til Pensionsfondets Kasserer, Mr. S. C. Pedersen, Elk Horn, Ia.

I broderlig Ærbødighed,

A. C. Weismann.